

శ్రీకృష్ణ.

C

భీష్మ చరిత్రము.

ఇది

బ్రహ్మశ్రీమదజ్ఞాడాదిభట్ట - నారాయణదాస

విరచితమై,

యతని సుహృత్తులును విజయనగర నివాసులునగు

మ-రా-రాశ్రీ, బొడ్డు వేంకటేశముగారి

ప్రోత్సాహమున ముద్రింపబడియెను.

చెన్నపురి:

894.8271
N.21

ద్రాశాల న్ముద్రింపబడియె.

1910.

All Rights Reserved even

[దీనివెల 6 అణాలు.

Blank Page

I

భీష్మచరిత్రమందలి వస్తుసంగ్రహము.

29 గీతములు

13 కందములు

21 సీసములు

6 తరుగోజులు

4 చంపకములు

3 ఉత్పలములు

4 మత్తేభములు

1 పంచచామరము

1 మాలిని

15 మంజరులు

46 కృతులు

Blank Page

శ్రీకృష్ణ.

భీష్మచరిత్రము.

గీ. ధరణి బాలింప నిపు డవతార మెత్తి
నీలశైలంబునం దున్ననీరజాక్ష
పతితపావన నిన్ను నేఁ బ్రస్తుతింతు
శ్రీజగన్నాథ సంశ్రితహృద్విభోధ.

ఖమా - అట.

పల్లవి. నీలశైలవిహారాజగన్నాథ-నిత్యసత్యాధారజగన్నాథ॥

అ. ప. కాలాంబుదాకార-కౌస్తుభమణిహార|

కారుణ్యపరిపూరజగన్నాథ॥

౧. దేవపతితపావనశ్రితావన-కేవలానందమయావిబుధగేయ
శ్రీవిలసితవక్షాఃరాజీవాక్ష॥

కం. నీకన్ననర్హులెవర

న్నాకంజదళాక్షసంతతాశ్రితపక్షా

నాకవితంజేపట్టుట

కోకరుణారసనివేశయోజగదీశా.

కర్ణాటగౌళ - రూపకము.

పల్లవి. గణపతినినువినుతినేతు-గజముఖ దేవ-కరుణానురావననుఁగావ॥ గ

౧. హేరంబానినుఁమొక్కెద-రెల్లరుముందునీ

వేదిక్కందుదయఁగొందు॥

౨. బాలచంద్రచూడమ-మ్రేలినవాఁడనీప్ర

భావముబాడనేనేడ॥

యమన్ - చత్రస్ర.

ప. సరస్వతీనీపదాశ్రితుఁడనను-సదాకాపాడవే॥

అ. కరంబులమోడ్తుబిరాననీకడ-కంటన్ననుఁజూడవే॥

౧. సరోరుహాసనునిరాణికోమల-పరభృతమృదువాణి
స్ఫురన్న వాంభోధర వేణీసం-పుల్లాంబుజపాణి॥
౨. ఎన్నండైననిస్సం దేహమ్ముగ-నీవేనాదిక్కు
ఏన్నోమాటలేలనిన్ను నమ్మితి-నిదిగోనామ్రొక్కు॥
- సీ. కూటసాక్షులుగుసగుసలాడిప్రోత్సాహ
పెట్టినంబొంకనిదిట్టలార
వన్నెలాడులనిడువాల్గంటిచూపుటం
పరకులొంగనిపుణ్యపురుషులార
నవనాగరికులసంఘంబుననుండియుఁ
బితృపంథ నెడయనిచతురులార
కలియుగంబిట్టులఁజెలరేగి
నన్సాధువృత్తినివిడువనివిబుధులార
పిన్నపెద్దలారప్రియసభాసదులార
ధీరులారధర్మవీరులార
సచ్చరిత్రమిపుడుసావధానమ్ముగ
వినుఁడుసుజనులారవీనులార.

ఖరహరప్రియ - రూపకము.

- పల్లవి. పరోపకారమెక్కర్త-వ్యముకదయిలోకములో॥
- అ. ప. నరులీసంసారాంబుధి-తరించుటకు సాధనమా॥
౧. ఎందుకధికముండుటధన-మీకతినకదండుగకా
బొందెత్తినఫలముసకల-భూతంబులఁగాచుటకద॥
౨. సకలజీవులకునుమిగుల-సౌఖ్యముగామనవర్తన
మకలంకముగానొనర్చి-యాచరింపవలయుమంచి॥
- సీ. పసుల జన్నమున జంపఁగ నేల నాకలి
గొన్న భూతమ్ముల కన్న మిడు డు
నోరు నొవ్వఁగ వేదపారాయణము లేల
నందఱిమ్రోల సత్యము వలుకుఁడు
తీర్థయాత్రల డస్సి తిరుగులాడఁగ నేల

నార్దుల కెల్ల సహాయపడుడు
సన్యాసిభిక్షు నెంచగ నేల మనతోటి
పాటివారలకునై పాటుపడుడు

గీ. ఎందుకిక వేయిమాటలీయిలనుసర్వ
జనుల కుపకారముగ నడువనిమనుజుడు
జపతపంబులు నిష్ఠలు సలుపు తెల్ల
బూడిదం బోయుపన్నీటిపోల్కి గాదె.

బంగళ - రూపకము.

పల్లవి. ఇహమే తెలియనిమనకున్-బర మెంతటిదవ్వు||
అ. ప. దహనుడుచల్లనయనఁగాఁ-దగదానవ్వు||
౧. తనసంగతియెఱుఁగఁడుసి-ద్ధాంతియుగ్రహము
గణుతించుం దెల్విమీఱఁ-గానహరహము||
నీ. బ్రతికియున్నంతకుస్వర్గనరకముల
సంగతిఁ దెలియననాధ్యముగద
తరలినవారలుపరలోకవార్తలఁ
జెప్పిరామనతోడ నెప్పుడైన
మర్దులనోళ్లలోమలయు వేదములకుఁ
గనఁగననొకముక్కు మొనయుఁగలదె
దీపవగాఠినయ్యు తెల్విశూన్యంబగు
దేహంతములయందు దెల్లముగను

గీ. మనకుగగనారవిందవర్ణనములేల
యిహమునందునస్వమతాభిప్రయోగమీఱ
నెల్లరనోన్యమైత్రికి హేతువైన
ధర్మవర్తనమెప్పుడైనఁదప్పఁజనను.

కాంభోజి - త్ర్యంస.

పల్లవి. లేనిపోనియూహలేల-మే నెత్తినఫలమిచ్చట||
అ. ప. బూనిమైత్రిననోన్యముఁ-బొందుటగదమనలోన||

గీ. నిరతమన్యోన్యమైతితోఁబరఁగుచుంట
 చెలఁగిమనతోంటిమర్యాదనిలుపుకొంట
 జాతినీతులుతప్పక జరుగుచుంట
 చాలునాకాశపంచాంగమేలమనకు.

జంజూటి - చత్రస.

పల్లవి. జనులెల్లసుఖమునకై యత్నించుట-సహజముధరలోన॥
 అ. ప. మనహృదయము బాగుపడినచో-మనకుఁగల్గుహాయి॥
 ౧. పయివారిపట్టులఁదామడెట్టుల-వర్తింతురొయటుల
 పయివారుకూడందమయొద్దకొద-ప్పకయుందురుకాదా॥
 గీ. నూవుగింజబ్రహ్మాణునిసామెతగమింట
 మిద్దెలల్లుకొనుచునొడ్డనున్న
 దానితన్నుకొనుటతగునెయాముష్టిక
 స్వప్నమేలయిహముజాడఁగనక.
 గీ. పౌరుషజ్ఞానకీర్తులఁబరఁగిస్వార్థ
 పరుఁడుగాకెన్నఁడైనఁబాపముసలుపక
 ధర్మవర్తనమునకునిదర్శనంబు
 శాంతనవుఁడయ్యెనాతనిచరితవినుఁడు.

మంజరి - భైరవి.

౧. శంతనుఁడనుభూమిపతితోల్లిట-సామజపురంబునేలు
 నెంతయుధర్మపరుఁడుక్షత్రియవరుఁడెట్టినుత్తైకైనఁజాలు॥
 ౨. ఆన్యపతికిగంగయనెడునొకది-వ్యాంగనకుంగడపట్టి
 ధీనిధిగాంగేయుఁడుధర్మమూర్తి-ధీరవరుఁడుజగజెట్టి॥
 ౩. తనయునియువరాజుగాఁజేసిశం-తనుఁడుకడుమోదమునను
 దనరుచొకనాఁడువేటవేడ్కతోఁ-దగిలిఘోరవనమునను॥
 ౪. దిరుగుచుడప్పింగొనియమునానది-తియ్యనినీటింగ్రోలి
 కరమరుదుగనిసుకతిన్నెమీఁదం-గనియెనొక్కజవరాలి॥
 నీ. ఓడఁగొయ్యకుఁగట్టియొడ్డునఁదీయని
 పాటఁబాడుచునున్న పంకజాక్షి
 పయ్యెదజాఱఁగఁబలుమఱురాయంచ

- వెంబడిఁబరుగిడుకంబుకంతి
 ఇసుక తిన్నియమిఁదనేమియోనాటల
 నాడుచున్నట్టిబింబాధరోష్ఠి
 సంజయెండకుమేనిచాయమిక్కిలితల్కు
 మీఱగనొప్పురంభోరుయుగళ
 గీ. ఏరుదాటింతురమ్మప్రాద్దేగకుండ
 సుంకమేమియునడుగనంచుఁజరునవ్వు
 మొల్కలెత్తఁగఁదనుఁబిల్చుముద్దుగుమ్మ
 పూర్ణచంద్రాస్యజగదేకమోహనాంగి.
 క. ఆనెలఁతదానిఁగాంచినఁ
 తోనెమహీశుండుమన్నభునిదుడుకులకున్
 లోనెనెమ్మదియందునఁ
 దానెంతయునబ్రమందితలపోసెనిటుల్.

సాజేరి - ఆది.

- పల్లవి. గంగయోమునుపటివలెనాకున్ - గన్బడెనద్దిరాయీమ్మగేక్షణ॥
 అ. ప. చెంగటంజెన్నాడుచున్నది-చివురింపుచులేజవ్వనపుసోగను॥
 మి. రంగురక్తులనుగుల్కుచుహూ-రంగుగలుగునిద్దానిమణి
 రంగువాతెరగాంచిబిగిదొ-రంగుమదిగొనెదబయ్యెదచెరంగు॥ ౧
 గ. రాలునిదిపాడినంతనెవ-రాలువావ్వాకోరినజవ
 రాలుపలుకులనుమదనుగు-ఱ్ఱాలుభ్రమంబెట్టుముద్దరాలు
 ౨. బౌరాదీనివాల్చూపుత-ల్వారాముంగురులుతుమ్మెదల
 బౌరానెన్నదురునెలకుసం-గోరకొగలించెదఁదమిదీఱ॥
 గీ. వళులనుదరంగముల్ నాభివలనసుళ్ళు
 పిఱుఁదులనుసైకతంబులుతురుముచేత
 నాచునవ్వుననురగలున్ గనులమీలు
 వన్నెనీర్గంగతనస్వభావమిటుతెల్పు.
 క. గంగయగుఁగానిచోనీ
 యంగనయటువంటిదివ్యయాకన్నెయగున్

ముంగొంగుఁబసిఁడినానీ

సంగడియనిరాజుపల్లెచానకుననియెన్.

శహనా - చతురస్ర.

పల్లవి. ఎనరిదాన వేతరుణీనీ-వెందుకుంటివీకరణి॥

అ. ప. చివురుచేతులకుగరుకువెదురుగడ

చెల్లునెయోడంగడుపజమునకడ॥

౧. ఇమ్మరాచసుంకమ్మనీ-కెమ్మోవిమానికమ్మ

కొమ్మానీకటాక్షమ్మనదాటం-గోరెదముమ్మరంపుమోహంబ

౨. నీవెపట్టంపురాణిన-న్నెలుమామంజువాణి

నీవాడనునిన్నేజేకొనెదవ్

నెమ్మిగొనుమిదియెమంచిముహూర్త॥

నీ. చోద్యమానీవంటిసుందరియొంటిగ

నీవలియొడ్డుననిట్టులుంట

గంగకుమాటుగఁగనుపట్టుజమునవో

వనదేవతవొకాకమనుజసతుల

కీసోయగంబేదియెందుకుసుంకమ

క్కఱలేదునీధర్మకార్యమునకు

ఘనముగమెద్దుబెట్టినదిసీతియ్యని

పిల్పుకన్నెవునీవువెల్లడిగను

గీ. గావుననెనిన్నుఁగూడఁగఁగాంతుపుట్టె

నెట్టులేలెదొనన్నునీచెట్టబట్టి

అనుచుదత్తఱపడుదొరకనియెనిట్లు

పంచబాణునిఘోటియాపల్లెబోటి.

మోహన - చతురస్ర.

పల్లవి. పల్లెకన్నియన్సామినా-పైసీకీమనసేమి!

అ. ప. తల్లిదండ్రులచాటుదాన-తత్తఱపడనేలాయిదివీలా॥

౧. వినుచునుంటిసీగొప్పనిన్-గనుకవలసెగంగప్ప

మనసిచ్చితినిదెరాచసుంకము-మాపెద్దలనొడపర్చుకొనుము?

౨. ఎందుకిటువచ్చి నావునా-యెదనుజూఱగొన్నావు.

అందకాడనానోముపండెన

న్నాదినుంచుముందుకలుసుకొందము॥

తరువోజ. అనుచుఁదీయఁగఁబల్కు చాననబోడి

య్యశ్రీశుమరపించియోడపైకెక్కి

చనుచుండ నెదియుఁదోచక రాజమాళి

యొడ్డుననిలఁబడియోముద్దుగుమ్మ

ననునిటులెడ బాయనాయమేనీకు

నబ్జాక్షీయనిదృష్టికందినమేర

కనుఁగొంచుభావిసౌఖ్యముదలంచుచును

దనపురంబునకేగెదల్లడిల్లుచును.

క. ఆకలియునిదుర నెఱుఁగక

చీకాకుననున్నతండ్రిచెంగటపుత్రుం

డేకతమునగాంగేయుఁడు

వాకొనియెన్నియతధర్మపథముననిటులన్.

ధన్యాసి - రూపకము-

పల్లవి. ఎందుకింతచింతతండ్రి-యెద్దియసాధ్యమునీ॥

కె

అ. ప. ఎందైనన్బభుఁడవీ-వేమికొదువగల్గెనిపు॥

డె

౧. మత్తవెరిశుండాల-మదమడంచుకేసరివి

చిత్తముకందఁగనేలా-సెలవిమ్మాకర్తవ్య॥

మె

౨. దివిజులైననీవంక-తేరిచూడలేరుకదా

రవిసమానతేజయిటువి-రక్తింగొనఁగతమేమొ॥

య

క. అనిపల్కెడునాత్మజునిం

గనుఁగొనినిట్టూర్పుపుచ్చిత్తాపతిఫాలం

బునఁగేలుగదియరాయుచు

ననియెనొకంతటఁబ్రసన్నుఁడైయిబ్బంగిన్.

సీ. అన్నయేమందునీకనుజులులేరునీ

వొకడవెనాకిపుడున్నకొడుక

వనవర తారిమర్దన కేళినిరతుఁడ
 వసహాయశూరుండవయ్యవినుమ
 అనపత్యు నేకపుత్రునిసమానంబండ్రు
 గనుక నీకుందోడుగాసుతులను
 బడయఁగోరెదనొక్కపల్లెకన్నియమొన్న
 జమునచెంగటమానసంబుఁగొనియె.

గీ. ననుచుఁబల్కెడుతండ్రితో నాత్మజుండు
 వలికెనోదేవయిదియెంతపనిపనుపుము
 నన్ను నాధన్యయాశాకన్యనిన్నుఁగూర్తు
 త్వరగానామాటనమ్మబద్ధంబుకాదు.

చ. జనకునియాజ్ఞఁగైకొనిప్రశస్తగుణాన్వితుఁడైనగంగనం
 దనుఁడపుడేపురోహితునిదగ్గరఁజేర్చిరథంబునెక్కిద
 బ్బునఁజనెనంతపల్లెననబోడిసుమాస్త్రునిదాడికోడినె
 మ్మనముననిట్లుతల్లడితెమాటికిఁగన్నులనీరునించుచున్.

నాధనామక్రియ - మిశ్ర.

పల్లవి. అందరానిమానిపండుదాని-నరసినమాత్రానగడుపెట్లునిండు॥
 అ. ప. అందగాఁడురాచగండువాఁడగునెనోములపంటనాకుమగండు॥

౧. నమ్మఁబోరుకన్నవారురాజు-నన్నుఁగోరెనంచుఁజెప్పిసతీరు
 నెమ్మనమునకాసమీరువాని-నేస్తముతోడనాపేరుపెంపారు॥

౨. మఱిచెనేమొనామాటవాని-మరపించినేనేలపడితినట్టేట
 మరలివచ్చునెనాటిపూట-కోటమాటుననున్నాఁడదినవ్వులాట

సీ. ఆసంజపూటయేకాంతముగానేల
 నోడయావలగట్టియున్నదానఁ
 గానిమ్మరాజేలకనఁబడినన్నట్లు
 మరులుకొల్పెనుపోనిమంచిమాట
 ఆనవాలైననేనందుటకున్వీలుఁ
 జిక్కించుకొననైతిజెల్లిఁజూపి

చెల్లెఁబోపడవపైఁ జెలిమికానినిఁ దెచ్చి

వేడుక దీరమాటాడనైతి

గీ. నింతతడవయ్యెనాచొర చెంతనుండి

రాయబారమ దే మొకోరాకయుండె

నేమి సేయుదునీవంతనిప్పుడెవరి

తోడఁ జెప్పుదునిస్సిరోయాఁడుబ్రతుకు.

మంజరి - ధన్యాసి.

౧. త్వరగనంతటన్లంగాతనయుఁడు-పల్లె రేనికడ కేగి

ధరణిపునకతనికూఁతునిమ్మ నెము-దంబుతోడఁ జెల రేగి॥

౨. అప్పుడోడదొరయ నెభీష్టునితో-నధిపుఁడునామనమలకున్

దప్పదనదురాజ్యంబునొసంగ-న్దగదులాతివారలకున్॥

౩. నీవుయువరాజువైతివిగదయిఁక-నీసుతులకురాజ్యంబు

రావలయుఁగానజతపడదీ కా-ర్యంబిదియునిశ్చయంబు॥

౪. అనిపల్కెఁడునాదాశవిభునితో-ననియెన్ శాంతనవుండు

అనుమానమేలప్రతిజ్ఞ చేసెద-నందఱునిచటవినుండు॥

కన్నడా - త్రిపుట.

పల్లవి. నేనొల్లనికరాజ్యభోగము-నీమనుమలేయేలనీ॥

అ. ప. భూనాథుండునీకొమార్తెయు-మోదవార్నిధిఁ దేలనీ॥

౧. బ్రతుకువరకున్ బ్రహ్మచర్య-వ్రతము నేఁగావించెదన్

పితముగానాకన్న తండ్రికి-ఋణముతీర్చితరించెదన్॥

చ. తనయుఁడుకల్గినాఁడనిముదంబునఁబొంగెడుతల్లిదండ్రులన్

మనమునఁగుందనీకకడుమన్న నతోడుతవారియాజ్ఞ చొ

ప్పునఁజరియించుచుంటవిధిపుత్రునకుంబితృకార్యసిద్ధికై

కనుకఁబ్రతిజ్ఞనీవిధముగానొసరించితిధీవరోత్తమా.

నీ. రాలనీచుక్కలుకూలనీకులగిరు

లిలఁగుంకనీవాద్ధులింకిపోని

ఆకస్మికముగసూర్యాచంద్రముల్ గతుల్

దప్పనీజగమెల్ల తల్లడిలని

పిడుగులుగురియనీ పెటలిబ్రహ్మాండముల్
 పేలాలపోలికంబేలిపడని
 ప్రళయము పెట్టనీ భైరవుండుత్రిశూల
 ధారుఁడైఘోలనేత్రము తెరువని
 గీ. యేదియెట్లైనఁగానియొక్కింతయైన
 నాప్రతినతప్పిపోవదునమ్మవలయు
 అఖిలపావనినాతల్లియయ్యెనేని
 ధర్మవెప్పుడునాతండ్రితప్పఁడేని.

మంజుగతి - కల్యాణి.

౧. అపుడుజననివహమతనిప్రతిజ్ఞకు-నంతరంగమునఁబొంగె
 నుపాఖ్యలతనికి దేవవ్రతుఁడనియున్ భీష్ముఁడనియొసంగె॥
౨. పల్లెఁజేడుతనకొఱూరైకుంబలు-భంగులశృంగారించి
 పల్లకి నెక్కించిభీష్మువెంట-న్బంపెన్ సంతోషించి॥
౩. శంతనుడుండనకోరిక తీరగ-సత్యవతింబెండ్లాడి
 సంతసమునభీష్ముతోననిమెశీర్షముననతనిముద్దాడి॥

కాంభోజి-రూపకము.

- పల్లవి. కొడుకయింతటిపితృభక్తిని-గొన్న వాఁడవానా॥ కొ
- అ. ప. పడుచువాఁడవునాకొఱకిటు-బ్రహ్మచారివైతివానా॥ కొ
౧. ప్రతినఁజేసినావుగనుక-రాజ్యభోగ మొల్లననుచు
 బ్రతుకుమువరమిచ్చితిఁగా-వలసినయన్నాల్లుముద్దు॥ కొ
- గీ. చెలఁగితలిదండ్రులయభీష్టములనుదీర్చు
 పుత్రులకునిశ్చయంబుగఁబొందరాని
 పదవులుండు నెధరణిలోపలసమస్త
 జనులకుంబితృభక్తిరసాయనంబు.
- చ. వరమునిభావనాపతితపావనసంతతసంశ్రితావనా
 దురితవిదూషణావిబుధతోషణనిర్మలవేదభాషణ
 స్థిరచరరక్షకాయసురశిక్షకసన్నవసీతభక్షకా
 నిరుపమధీరధీసుగుణసీరధిరాజితపార్థసారథీ.

క. నీలగిరీంద్రవిహారా

శ్రీలలనాచిత్తచోరశ్రితమందారా

కాలపయోదాకారా

లాలితబుద్ధావతారలాలసదూరా.

మంజుగతి - ధన్యాసి.

౧. అవధారుశంతనుండఖలాభీ-ష్టేహికసుఖములమించి

దివి కేగెనిరువురంగొడుకులస-త్యవతిపొందునంగాంచి॥

౨. అంతభీష్టుండుజనకునకుందా-నపరకర్త మొనరించి

సంతసించెదన పెద్దతమ్మునకు-సకలరాజ్యమర్పించి॥

౩. సత్యవతియొక్క పెద్దకొడుకొక్క-సంగరమునమృతిచెందెన్

అత్యంతబలుడతనియనుజుడుప-ట్టాభిషేకముంబొందెన్॥

౪. పిన్నతమ్మునికిఁ బెండ్లి సేయుటకు-భీష్టుడుకాశీనగరిన్

బన్నుగఁజనెనచటిరాజుకూతుల-స్వయంవరముజరుగుతఱిన్.

గీ. అట్టులేగి భీష్టుఁ డసమానవీర్యుండు

కాశికాపురీశు కన్యకలను

రథముమీఁద మువ్వరం బెట్టికొని యటఁ

గలుగు భూమివిభుల కనియె నిట్లు.

శంకరాభరణము - రూపకము.

పల్లవి. వీరులున్న నెవ్వరైన-వీరలవిడిపించుకొండు॥

అ. ప. పోరిలోనమీకుఁగల్గు-భుజాబలముచూపరండు॥

౧. తమ్మునకుంబెండ్లి సేయఁ-దలఁచివీరిఁగైకొంట

ఇమ్మహిలోరాక్షసోద్వ-హమ్ముక్షత్రియధర్మమంట॥

మ. అనుచుంబల్కెడుగంగసూనుపయి నానాస్త్రాళి సాశ్వాదిము

ఖ్యసృపాలుద్గురియింప వానినడుమన్భండించి భీష్టుం డనే

కనరాధీశుల నెంతయున్ విరఘుల న్నావించి యడ్డేమిలే

కనిరాయాసముగా స్వకీయపురి వేడ్క న్జొచ్చె బ్రఖ్యాతుడై.

గీ. మువ్వరందంబ యొకకన్నె యివ్విధమునఁ

బలికె నోయయ్య సాత్వునిఁ బతిగఁగోరి

యున్నదానను నాతండ్రి యొప్పుకొనియె

తిరిగి నక బంపు మన భీష్మ డరసి యరసి

గీ. విరను తాకన్నెలం బల్కి పెట్టి పెండ్లి

సల్పరా దసురకృత్యము జగతియందు

నందతిమతంబు నద్దియె యనుచు నంబ

నాపగానందనుడు మల్లియంపె ద్వరగ.

మంజరి - కాఫీ.

౧. అంబసాశ్వపతియొద్ద కేగివృ-త్తాంత మెల్ల వినించెన్

ఎమ్మెయిసమ్మ తింపక తఁడుదాని-నిల్లు వెడలఁగొట్టించెన్॥

౨. ఆచెలియకడుతిరస్కరింపఁబడి-యమితశోక మువహించెన్

దోచకెద్దియుందొట్రెలవడుచుం-దుదికిట్టులందలంచెన్॥

కాఫీ - మిశ్ర.

పల్లవి. ఉపాయంబేదోయిమిఁద-విధినీకైనందయ లేద॥

అ. ప. అపారంబాయెనావంత-యయ్యయ్యాయేమివంత॥

౧. కటానల్గురిలోనగు బాటు-కడు నైచు పెటుల్ మరుపోటు॥

గీ. తప్పు సింగారఁమొనరించి తల్లిదండ్రు

లంప నేల స్వయంవర మాడఁగ నను

సాళ్ళు డంగీకరింపఁ డాజాడ తెలిసి

యోటమిం బొందువానికిఁ బాటి యున్నె.

గీ. గంగనందనుఁ డింతకుఁ గారణంబు

వాని సాధింతు నే దప మూని యైన

కాపురము లేక యుండుటకన్న నాఁడు

వారికి నేవైతెగొప్ప యాపదలు గలవె.

మంజరి - ధన్యాసి.

౧. అనితలపోయుచు ఘోర తపోవన-మునకంబయింటి నేగె

మునిలోకము దానిచరిత వినియ-బ్బరమునఁజుట్టున్మూఁగె॥

౨. ఒకతపసియచటనాపెముత్తాత-యోడగుమనియచ్చానన్

సకరుణుడయితన నెచ్చెలికాఁడగు-జామదగ్ని కిబిరానన్॥

3. గనుపర్చినఁబరశురాముఁడా పె-న్దాతుననియభయమిచ్చెన్
ననబోడి న్వెంటఁబెట్టుకొనికరి-నగరికి న్వేగవచ్చెన్॥

గీ. గురునిరాకఁదెలిసిబిరబిరభీష్ముండు
పెద్దనిధినిఁగన్న పేదవోలె
మిన్ను ముట్టియతనిసన్నిధికింజని
వినయముననుమ్రొక్కియనియెనిట్లు.

మలయమారుతము - చతురశ్ర.

పల్లవి. కోరనికోర్కెనీదర్శనమయ్యెను
గురువ రేణ్యాయే మోనాభాగ్యము॥

అ. ప. వీరాగ్రణినాపాలిదై వతమ-భృగుకులాబ్ధిచంద్రమానీంద్ర॥ 5

౧. కామితంబేమిసీకుసంపూర్ణ - కాముడవుగదా దేవా
స్వామిధర్మమార్గముననియోగించు-సలిపెదనాపనిప్రాణమిడియై

తరువోజ. అనిపల్కుభీష్మునక నేజామదగ్ని
యోయయ్యయియంబనొగిఁదెచ్చినావు
గనుక సాశ్వఁడుదీనిఁగైకొనననియెఁ
జెలువననాథగఁజేయఁగరాదు
వినుమయిద్దానిసీపిన్న తమ్మునకుఁ
బెండ్లి సేయుమునాకుఁబ్రియముగనీవు
వినకున్న చోబంధువితతితోనిన్నుఁ
గూల్చెదననగంగకొడుకిటుపలికె.

సారంగ ఆది.

పల్లవి. ఏమిధర్మ మో-సామియిట్లంజేసీ॥

అ. ప. కోమలింబరునిఁగోరియున్నదానిఁ
గూడు నేనాతమ్మునికింబెడ్లి సేయ॥

౧. చంపెదనంచునక జంకింపనేలా-జంకు నెయుత్తమ
క్షత్రియుండగునేని॥

మ. తలిదండ్రులురులాపులయ్యుఁగడుమత్తంబైనచిత్తంబుతో
నలుపుర్వోయినత్రోవవోక నెపమున్గల్పించియీతీరునం

బలుదు రైవము పాటునన్బధముదప్పంజెప్ప నేజేయుటె
ట్టులునిక్కంబుగధర్త వీరులకు లేఁడోరక్షకుండెయ్యెడన్.

కేదారగౌళ - ఖండ.

పల్లవి. నీకరపు మేటివిలు-నేర్పుచవిఁజూచెదో॥

అ. ప. నీకరుణసాగెదను నే బాహుజుఁడగనుక
క్షత్రియుండనుగనుక॥

౧. మున్న రాజులనీవు-బొలియింపగాంగేయుఁ
డున్న చోఁజెల్లునే-యుల్లపుంబండువుగ॥

౨. నేనొంటివత్తుమన-మెక్కుదమురథములను
ప్రాణంబులాసింప-నన్యాయమైనచో॥

సీ. ఆనాఁడునీకునన్నప్పగించెనుదల్లి
పరమపావనిగంగవడసినాఁడఁ
నీకృపన్విలువిద్యనిర్భయంబుగధర్త
యుద్ధమునన్నిల్చియుండువాడ
జెలియంబజగడాలచీలియిద్దానికా
రణముగగురుశిష్యరణముగల్గె
నమృతుఁడవాఘ్యుఁడవాచార్యుఁడవునీకు
శరపుష్పములపూజసలుపవలసె

గీ. ననుచురథములఁ దెప్పించియందునొకట
భార్గవుండగ్గిరాముఁడుప్రబలియుండ
భూసురాశీర్వచనములఁబొందితక్కు
రథముపైభీష్ముఁడెక్కెనురలునుతింప.

సీ. కెంజడల్ ముడివైచిమంజులముగమాళి
పైనిరుద్రాక్షలవరుసఁజుట్టి
వీరకాచనుగట్టిబెబ్బులితోలుపై
దాల్చిమూఁపునజన్నిదంబులమర
మొలఁబెట్టిఖట్వాంగమునువిల్లుచేఁబట్టి
చండభాస్కరుని తేజమునమీటి

సింహగర్జలుచెవుల్ చెవుడుపర్చఁగఁబ్రళ
యాగ్ని కణంబులనక్షులుమియ

గీ. భృగుకులాగ్రణిరాముండువీరమాసి
శాంతనవుబిల్చిగద్దించినంభమించి
టంకృతులొనర్చిగిరులువడంకునటులఁ
బల్కెనిటుమేఘగంభీరభాషణముల.

అథాణా - చతురస్ర.

పల్లవి. కాచుకొనుమునీయసువుల ఘోరసం-గరమునన్మపడింభ॥
అ. ప. ఆచరింపవైతిమామకాజ్జ-అనుభవించువిపుడుసిద్ధపడుము॥

౧. జననినైనగురునాజ్జ పట్టినే-జరిపినవాడనుమా
కనుకనామాటవిననినిన్ని పుడు-ఖండించెదదివ్యాస్త్రశస్త్రము

మంజరి - భైరవి.

౧. అనిశరవర్షముగురియింపఁగఁగడు-ననుమానముభీష్ముండు
గొనుచుఁదన్నఁగాచుకొనకతీరిని-కోర్కెఁబోరాడుచుండు॥

౨. అస్త్రములకుఁబ్రత్యస్తములేయుచు-నవలీలమెప్పుగాంచు
స్వస్తీ సమితివిమానమెక్కిపు-ష్పవర్షముంగురియించు॥

౩. పోరిఁబారిబాణములాకసంబునం-బొడియైరాలఁగఁజొచ్చెన్
మరిమరిసురతతిమహావీరులస-మానబలంబునైచ్చెన్॥

గీ. ప్రతిదినంబిట్టుపోరుప్రభాతముమొద
లరుణుడుంగ్రుంకునందాకజరుగుచుండు
గంగసుతుఁడొక్కనాఁడుభార్గవునిమూర్ఖ
పుచ్చియాతనిఁగనితలపోసెనిట్లు.

యందుకులకాంభోజి - మిశ్ర.

పల్లవి. ఈగనైనవాలనీక-నేఁగొల్చితినిన్నుఁదొల్లి॥
అ. ప. ఈగతినోనరించితినా-యిప్పుడాచార్యదేవ॥

౧. నిటలమునందుఁగ్రొన్నెత్తురు-నిర్దర్పంబులవలెఁబొల్లెడు
కటకటనీకిట్లుసేయఁ-గావ్రాసెనాక్రూరవిధి॥

సీ. పెద్దలేయొక్కప్పు డెద్దియొకతమున
 ను న్నత్తులెయుండనున్న వార
 లర్హముగామేలునాచరించుచికిత్స
 నేయఁగవలయుహింసింపరాదు
 తన్నాచుకొనుటలోఁదప్పునుగార్యంబా
 కప్పుడీతీరుగామెప్పు లేక
 అందఱికోటకు నేఁబ్రాణంబులొడ్డితి
 గురునాజ పట్టియీదురముగల్గె

గీ. కులముపనిపట్టుమిక్కిలికోపికనుక
 మూర్ఖుడేరిన వెన్కనీభూమిస్తురుఁడు
 నన్నుఁబోనిచ్చెనేని నెన్నంగనాకు
 మంచిమాటయుఁదక్కుఁబ్రాహ్మణహితమగు.

క. గంగానందనుఁడట్లర
 యంగాభార్గవుఁడులేచియాఁగి వెనుకయై
 పొంగుతరంగమువలెము
 న్నుంగవయుచునతనితోననుగభీరముగాన్.

తోడి - రూపకము.

పల్లవి. భళిరాక్షత్రియపోత-బాగుబాగునీసేత॥
 అ. ప. అలసటఁబెట్టితివిన-న్నారితేరినశిష్యుఁడవు॥
 ౧. పారవశ్యమయ్యెనేని-బ్రహ్మనిష్ఠనటులమరలఁ
 దేరుచుఁబగతురనోర్చుట-వీరధర్మమిదియెసుమీ॥
 ౨. అంతంతకుఁబ్రజ్వరిల్లు-నాటదుమతోకపాగ్ని
 అంతకునైనన్జంపెద-నకటబాలకుండవీవు॥
 గీ. అనఁగభీష్ముండుగురుఁడు తేరినవిధంబు
 గాంచినంతోషమునమించికరములెత్తి
 మ్రొక్కివినయంబుతోబలెక్కినిక్కరణిని
 వేల్పులెల్లరువినువీధిఁబిచ్చలింప.

చక్రవాకము - ఖండ.

పల్లవి. ఏమి నేర్పున్న నీ-కృపగదాగురునర్య||

అ. ప. సామి నేటికిఁ బోరు-చాలుసూర్యుఁడుగ్రుంకె||

౧. శరణుచొచ్చినయంబ-చాడీలువినియిట్లు
చెఱపఁజూచి తెనీదు-శిష్యునన్యాయముగ||

౨. పరమవశానివినీకుఁ-బంతంబుదగునయ్య
దొరఁ గెదన్ప్రాణములు-దుర్ణయంబునకొప్ప||

గీ. అనుచు సౌజన్యనిధి యెననాపగాసు
తుండుభార్గవు నెత్తురుందుడిచినలయు
సేవలొనరించియాతని సెలవుబొంది
సదనమున కేగెఁబాగులు సంతసింప.

మంజరి - చత్వర - మోహన.

౧. అంతనంబభృగురామునిచెంగటి-కరిగి సేవలొనరించి
యెంతయునడలుచునిట్టులవాకొని-యెంగన్నీ ఖలనించి||

౨. నమ్మకొంటినీపరాక్రమంబున-నాపగదీలునటంచు
వమ్మయ్యెనీదు శౌర్యమాభీష్టు-పల్లనాపల్కులెంచు||

౩. మునుపటిబీరము వెస్కఁ బెట్టుమో-ముదుసలితాపసినీవు
దినములిర్పడయ్యెఁగాననికనా-ధీరునిజయించలేవు||

౪. పాపమునాకొఱకై నీవీగతి-బడదెబ్బలుతిన్నావా
ఓపికతప్పినవాఁడుమునివృత్తి-నుండుటయెమంచిదేవా||

మ. అనునంబంగనిపిన్న నవ్వొలయఁగానాభార్గవుండిట్లువా
కొనియెంగామిని రేపుచూడుమతనింగూల్తున్ని జంబేనెయ
ల్గినచోబాలుఁడుభీష్టుఁడెంతవినుమాలీలన్న దస్త్రాళితాఁ
కినఁజీవించు నెబ్రవ్వుయెననికశంకింపంగనీ కేటికన్.

క. అనిపల్కు పరశురామునిఁ

గనిసంతసమందియంబకై దోయి మొగి
డ్చినుతించెనంత తెలవా
రినతోడ నెభీష్టుఁడుకృతకృత్యుండగుచున్.

సీ. వెడఁదవక్షంబునవీరగంధముఁబూసి
 గళమునసుమమాలికన్ధరించి
 మొలమిఁదఁబచ్చనివలువనమర్చి సా
 దములకుననుపదీనములుదొడిగి
 ముంజేతఁగంకణంబులు దాల్చి బాహుయు
 గమునందురత్నాంగదములు వెట్టి
 గొప్పశిరంబునగుచ్చుపాగాఁజుట్టి
 శ్రుతులముత్యపుటంబుప్రోవులుంచి

గీ. బాలసూర్యండుపూర్వాద్రిపైని మెఱయు
 నట్లుభీష్టుండురథమెక్కియగుగు దేరఁ
 బరశురాముండుపటపటపండ్లుకొరికి
 యట్టహాసంబుతోడుతనిట్లులనియె.

గమకక్రియ - చతురస్ర.

పల్లవి. నిన్నటిజయమునకుబిగర్వించు-నీపనిపట్టెదనేడు॥
 అ. ప. పిన్న పెద్దతారతమ్యమెఱుఁగవ-పీచమడంచెదఁజూడు॥
 గ. కండక్రొవ్వు మెండునీకుఁగలదని-కన్నుగానవుకుమారా
 కొండయెంతవజ్రమెంత తెలియవు-కొంచెమైననొరార॥

క. మొన్నటివాఁడవు తెలిసిన
 తెన్నునఁబెద్దల నెదిర్చి తెగనల్గెదనీ
 కన్నమృకడుపుచల్లఁగ
 నున్నేనియుబ్రతికెదే మొయోగీకుర్రా.

సీ. ధర్మమనంగసత్కర్తమృపెద్దల
 వర్తనమునదానిభంగిదోఁచు
 నీతిగల్గినసర్వభూతహితంబగు
 బ్రహ్మయుషులతోడవాడుతగదు
 లతకుఁబందిరిమాడ్కిరమణికిమగనిని
 జతకూర్పఁదలఁచుటజడ్డితనమ

పిల్లనుగ్రుడ్డుదా వెక్కిరించినయట్టు
 గురునకుశిష్యుండుగఱపెదగవు
 గీ. యశావసమదంబునందగ రెదురనిమ్ము
 కొమ్ములందాఁకిఁగీకొనికొండమీఁద
 సహజశత్రువునాకునీక్షత్రజాతి
 గనుకనికద్రుంతుఁజెల్లినఁగాచుకొనుము.

మంజరి - ధన్యాసి

౧. సంగరమునకు న్వెనుదీయకుంట-క్షత్రియధర్మముగనుక
 తంగాచుకొనుటయందుభీష్ముండు-తవిలిపోరాడెవెనుక॥
౨. జామదగ్నిగాంగేయునిధనువుం-జప్పునంద్రుంచితగిలి
 యేమిమాయయోసారధిన్డంచి-యేసెశరమగ్గిరగిలి॥
౩. బాణపాతమునసోలిరథముపైఁ-బడినసుతునిఁబ్రోవంగ
 శోణితమొత్తుచుఁబగ్గములఁబట్టి-చూపట్టెదివ్యగంగ॥
౪. సేద తేర్చికొంత రేయికిల్లుం-జేర్చియదృశ్యతఁజెందెన్
 ఆదేవప్రతుఁడిట్లనుకొనెమది-నత్యాశ్చర్యముఁబొందన్॥

నీలాంబరి - రూపకము.

- పల్లవి. ధర్మయుద్ధమునఁజావక-తప్పితి నేలా॥
- అ. ప. కర్తమనుభవింపకుండఁ-గడచుటవీలా॥
౧. బవరమునం దెన్నఁడిట్టి-భంగమెఱుఁగను
 అవుగానిమైల్లెన-నాడితిరుగను॥
 ౨. పోరుగల్గియిరువదొక్క-పూటలాయెను
 ఓరువలేనైతిధైర్య-మూడిపోయెను॥
- సీ. పరువుమాలినపనిబ్రహ్మచెప్పినగాని
 నీతిమంతుఁడు నేయ నెట్టుకొను నె
 బ్రతుకునందాసచేరణమున కెందైన
 జంకు నేయుత్తమక్షత్రియుండు
 పరశురామునిశస్త్రవహ్నిపైఁపగరాదు
 నేడెఱింగితినిదినిక్కముగను

ఇట్లులేయగుచుండునిఁకఁబోరొనర్చఁగఁ
 బ్రాణముల్పొవయ్యవరముకతన
 తప్పుత్రోవనుద్రొక్కింపఁదలఁచినన్న
 హింసపెట్టెడుగురునిజయింపఁగల్గు
 దారియెద్దియుఁదోఁచదొరొరమంచి
 పట్లవిఘ్నంబునల్లేరుపైనిబండి.

చ. తనుశరణంబువేడునెలఁతన్వడిఁగాతునటంచుఁబల్కియ
 మ్మునివరుఁడిట్లుపంతమునుబూనినవాడలజామదగ్నికిం
 గినుకస్వభావమాగురునికేలనుగూలినమేలెకానియ
 య్యనఘునిగెల్చుమార్గమొకటెననుగల్గదెధర్మసిద్ధికై.

మంజరి - కాఫీ.

౧. అనితలపోయుచుశ్రీ స్రవేదనల-నలసటఁబడినిద్రించి
 కనుమూయుభీష్టునకుస్వప్నముననొ-కమహాత్ముఁడుకాన్పించి॥
౨. పలికెనోయయ్యసీవంటిమంచి-వానిన్లావఁగఁబూని
 నిలిచెదరెప్పుడుసర్వదేవతలు-నీవొండుచింతనూని
౩. ఇదిగొసమ్మోహనాశ్రమ్ముదీని-నేసిభార్గవుజయించు
 సదమలమతివైసీతిశాలివై-జగమునయశంబునించు॥
౪. కలగనియిట్టులమేలుకాంచిగం-గాసుతుఁడుసంతసించి
 తెలవారినతోనెయద్ధమునకే-తెంచెద్దైర్యమునమించి
- గీ. దేవతాప్రసాదంబునఁదేజరిల్లి
 యొడలినొప్పులువాయఁగనుత్సహించి
 సమదసింహమువలె వచ్చుశాంతనవునిఁ
 గాంచియెలనవ్వుతోడభార్గవుఁడుపల్కె.

బిలహరి - ఖండ.

- పల్లవి. నిన్ననరసచ్చితివి-నేడున్నపనిదీర్తు
 నన్నెఱుఁగవామూఢ-నవమదారూఢ॥
౧. తల్లికొక్కఁడవంచు-దయఁజూడరాదునిను
 చెల్లరేయబృడం-చెదనొక్కక్షణమునను॥

కం. జానలవదుర్విదగ్ధుఁడ

మానవునీకున్న బుద్ధిమాటవినవుగా

నీనీతినిన్నుఁగాచునొ

కోనావుండిట్లుగంగకొడుకువచించెన్.

శ్రీరాగము - చతురస్ర.

పల్లవి. శరణుశరణుగురునాథపరాత్పర-సంయమివరపరశుధరభూ

జానిఖండననిష్ఠురయా-చార్యాకృపాబంధురమునిసింధుర॥

౧. కరుణఁజూడుమపరాధరహితునన్న-కార్యముంజేయనీకునే

వెరువజంకింపఁబోకువే-దెరపినల్పుముమ్మాటికినీకు॥

౨. ధర్మహానియేమాత్రమైనస్మృతయునైరింపఁబోనునా

తనువున్నంతకునేనునిజవశాను॥

గీ. చెల్లుననిపెద్దలమనితోఁచినవిధమునఁ

జెలఁగిసంసారులకుబాధసలుపరాదు

నీతిమాలినయపుడుమన్నింపఁదగదు

గురులనైనమఁజెట్టిభూసురులనైన.

గీ. తమకులాభమెదియుఁదలపోయకెంతయుఁ

బరులకొఱకుపాటుపడుచునున్న

పిన్నవారికైనఁబెద్దలకైనను

మంచిచెడ్డదెలుపమనసెసాక్షి.

గీ. అస్త్రసన్యాసమొనరించియయ్యెయుగము

తిరిగిక్షత్రియులంజంపఁదివిరినావ

అనుచుభార్గవుమీఁదమోహనశరమ్ము

నంపఁబూనిననారదుఁడడ్డువచ్చి.

బేగడ - త్రిపుట.

పల్లవి. ఉడుగుమోహనశరముభీష్ముఁడ-విడువకుమనీగురునిపై॥

అ. ప. పుడమిసురులకవజసేయుట-భూపధర్మముకాదుసుమయుడుగుడుగు

౧. తండ్రికొఱకెబ్రహ్మచర్యవ్రతంబుపట్టినధీరుఁడా

నిండెనీయశముబ్రహ్మాండము-నిజముగంగకుమారుఁడా॥

౨. నీతిశాలివిధర్ మూర్తివి-సీకుసముఁడేడీభువి
ప్రీతిఁ జెందిరిసురలునీపై-త్రిజగ దేకవీరుఁడా॥ యుదుగుడు

ఉ. న్యాయమునీదిభార్గవుడుదారతపోనిధిచండవిక్రముం
డీయెడనిన్ను నిట్టులఁబరీక్షయొనర్చెనుగానివేరుగా
దాయనవేయినోళ్ళనినునందఱిమోలనుమెచ్చుచుండునెం
తోయనఘుండవంచుఁగడుదోర్బలశాలివటంచుభీష్ముఁడా.

గీ. కనుకనీవేగిగురుపదవనజములకు
మ్రొక్కుమాతఁడునిగ్గనిముదముఁజెందు
అనఁగభీష్ముఁడటులఁజేయనతనిభక్తి
కెంతయున్మెచ్చిభార్గవుఁడైట్టులనియె.

కేదార - ఖండ.

పల్లవి. మెచ్చితినినీదుగురుభక్తికివిసీతికిన్ మేలుమేల్వరమడు,
గుమోయిగాంగేయ॥

౧. నాఁడురఘురామునకునేఁడునీకోడితిన్
నాకింకరణకేళిఁజేయువేడుకదీతె॥

౨. తనయంతవాఁడుతనశిష్యుఁడైననుగురువు
తనియుఁదన్నుంబోలుతనయునకుఁదండ్రవివలె॥

గీ. అనుచుఁగనుఁగొనవచ్చినమునికులంబు
చెంతఁదననీతికైయుబ్బిసంతసించు
పరశురామునితోడదేవవ్రతుండు
ఫాలమునఁగేలుగవమోడ్చిపలికెనిట్లు.

సిందూరా - చతురస్ర.

పల్లవి. శరణువేడెదనిన్నుమన్నించుము-గురువరేణ్యనన్ను॥

అ. ప. ధరణిలోనదుష్టులదునుమఁగనవ-తారమెత్తినావు
సత్యముదేవుఁడవీవు
పరమపురుషనేనననెంతవాఁడఁ
బ్రణుతించునెనుతునెందైనందండ్రీ॥

౧. కోరుమంటివరమడుగుమనుచుననుఁ
గోర్కె లేవీనాకుబ్రహ్మచారి నైననాకు
కోరెద నైననుదయ సేయుదయా
నీరధిధర్మాసక్తిగురుభక్తి॥

తరువోజ. అనుచుసల్లాపముల్ హాయిగసల్పు
గురుశిష్యులన్లనిసురముని మొదలు
కనువారలెల్లరుకడుచోద్యమంది
సంతసించిరిగానిచలముననంబ
యనఘభార్గవరామునప్పుడు తెగడి
గంగాసుతునిమీఁదఁగలపగతీర్పు
కొనకుందు నేవేరుతను వెత్తియైన
ననిపట్టుదలమీఁనరిగె నేడ్చుచును.

ఉ. శాంతనవుండుభార్గవునిసత్కృతిఁ జేసితదాజ్ఞఁబొందిశు
ద్ధాంతముఁ జేరిసత్యవతికంతయుదంతముఁ జెప్పియాపెచే
నెంతయుదీవనల్గొనిమహీవలయంబునధర్మమార్గ మొ
క్కింతయుఁదప్పకుండఁజరియించుచునుండెజనుల్ను తింపఁగన్.

క. అక్రూరవరద దేవత్రి
విక్రమశ్రీకృష్ణ భువనవిశ్రుతకీర్తి
చక్రధరజగన్నాథా
యక్రోధనబోధమూలయాశ్రితపాలా.
పంచచామరము.

నిరస్తపాపబోధహాపనీల శైలమందిరా
స్ఫురత్ప్రతాపలోకదీపసుస్థిరాశ్రితేందిరా
విరించివంద్యవీతనూంద్యవేణుసంగతాధరా
పరాత్పరాశుభంకరావిభాస్వరద్గదాధరా.

మంజరి - చతురస్రభైరవి.

౧. అవధరించుధృతరాష్ట్రుఁడుపాండుద-రాధిపుండుసోదరులు
భువినేలిరిభీష్మానుజపుత్రులు-పూతయశోమేదురులు॥

౨. ధృతరాష్ట్రతనూజులునూర్వురు-మఱియేవురుపాండుతనయులు
తతపరాక్రములుదాయముకైయు-ద్ధమాడిరిరాద్రమయులు॥
౩. కౌరవులుంబాండవులుతనకొక్కె-గతియైనస్థిష్టుండు
పోరాడెధార్తరాష్ట్రపక్షమునఁ-బోషింపంబడియతండు॥
౪. కౌరవసేనాపతియైతొలుతం-గాంగేయుడుపదిదినముల్
కారుచిచ్చువలెదహింపఁజొచ్చెన్-ఘనపాండవభటువనముల్ ॥
- క. ఒకనాటియుద్ధమునవిల
యకాలభైరవునిమాడ్కినతిరాద్రుండై
సకలారిసైన్యమున్నే
లకుఁగోలకుఁదెచ్చుభీష్ములావేమందున్.
- సీ. విరిగెడునదరములొరిగెడుగుర్రము
తైగిపడుసిడములుద్రెళ్ళుకరులు
బంతులవలెద్రుళ్ళుభటులశిరంబులు
మొత్తుంబులైయాడు మొండెములును
పొడియగుశస్త్రాస్త్రములుమూల
బడినసారధులుమూర్చిల్లినరథకవరులు
ఘనరాసులొమాంసఖండము
లేరులసొబగునబారెడుశోణితంబు.
- గీ. గలుగునట్టులపాండవబలముద్రుంచు
భీష్మువిక్రమముంజూచిబీరమెడలి
యున్ననర్జునుబరికించివెన్నుడపుడు
ఈలనుబరికించియిట్లనెదొల్కిదొరగి.

ఆరబి - చతురశ్ర.

పల్లవి. కనుగొంటినయర్జునుడామన-మొనలజించిచెండాడుభీష్మునిన్.

అ. ప. వినుమేనూరకున్ననొకక్షణమున
విరిగిచెడదెపాండవబలమంతయు॥

౧. ఒడలునొచ్చికడునడలుచుండెనీ-పడగనున్నహనుమవినుమ
యడుగువెట్టలేకగుర్రములెటుల-వడకుచుండెగనుమ॥

సిడుగులవలెబడుశరములకీవున్

వెరచితొనిజమనుమాయినుమార్ ||

౨. దేవదానపులకైనసాధ్యుడి- దేవప్రతుడు తెలియుమా

వీనిచేవసైపనీదరమా

యీవీరుని పుడుదునుమా డెదనేనీచక్రముననుమానీ

వెంతయునన్నడ్డకుమాముమ్మార్ ||

క:

సీ. ఘననీల దేహమందున మెర్పుచెల్వున

వలెవాటుపసిడిదుప్పటిచెలంగ

కుంభినియదరంగగుప్పించియురికినఁ

గుండలకాంతిదిక్కులకుఁబడ్చ

కరశాఖనమరుచక్రప్రచండాక్కుని

కలరుకెందములెయ్యులొప్ప

కోపంబువజ్రమైకొనసాగనట్టహా

సమ్ముగంభీరగర్జనముగాఁగ

గీ. దేవదేవుడుకృష్ణుడుదీనబంధు

డర్జునునిగావజనులెల్లనబ్రమంద

పోవుచున్దనుఁబట్టియాపుటకు వెంటఁ

బడినవాక్రుచ్చెనిట్టులఁబౌర్నుఁగాంచి.

కామనర్థని - రూపకము.

పల్లవి. విడువిడుననుఁబట్టెదెంత- వెడఁగవోనరుఁడా ||

అ. ప. ఉడిపెదభీష్ముని తేజము-హోజయపరుఁడా ||

౧. నీకొఱకయిగాంగేయుని-నేదెగటారౌదను

లోకింపుముశత్రులఁద్రుటి-లోఁబరిమా రౌదను ||

గీ. అనుచుఁబ్రళయాగ్ని వలెవచ్చుహరిసఁగాంచి

గ్రక్కుననీభిష్ముడున్దను వెక్కుడించి

అఖిలయోధులువిస్తయంబందిచూడ

ఫాలమునఁగేలుఁగవమోడ్చిపలికెనిట్లు.

దర్బారు - ఖండ.

పల్లవి. నన్ను ధన్యునిఁ జేయ నాధ వేంచేసెదో
నారాయణానదానందగోవింద॥

అ. ప. కన్న తండ్రినీదుఘనచక్రముననుదెగి
కలసెదనునీలోనఁ గంజాతలోచన॥

౧. ఏగృతార్థుఁడనైతినిదియెకోరనికోర్కె
కృష్ణాదీనశరణ్య-యిభ రాజవరదా॥

ఉ. నీవెసమస్తలోకములునీకును నాకును భేదమెద్దియున్
శ్రీవరలేదటంచుశ్రుతిచెప్పినయుక్తులునమ్మవచ్చుగా
నీవృధయయ్యెనా తెలివియేమనఘాటలచేతదుఃఖముల్
పోవునెనీసుదర్శనముపొందునఁదప్పదయాపయోనిధి.

గీ. పరమమునులెవ్వనికిదమప్రాణములను
గోరియర్పింతురట్టిసీవీరణమున
నాయుసురుపుచ్చుకొననెంచి నావుభళిర
త్వరగఁగానిమ్ముననుఁగన్న తండ్రికృష్ణ.

మంజరి - చతురస్ర.

౧. అంతటఁ బార్థుఁడువాసుదేవునిన్ - శాంతుఁ జేసిమరలించె
ఎంతయుభీష్ముఁడుపాండవసైన్యము - నేపడంచి తెరలించె॥

౨. నాటిరేయిభీష్ముచాలికిన్ గృష్ణసహితులైకౌం తేయుల్
చాటుగనేగిరి మేటివినయమున - సంభృతసామోపాయుల్॥

౩. తమకుజయముగల్గునట్టిమార్గము - దబ్బునజెప్పమనంగ
విమలయశుఁడుగాంగేయుఁడిట్లసయెఁబిన్న నగవుతనరంగ॥

నవరోజు - ఆది.

పల్లవి. మనుమలారయీసందియమేలర - మాధవుండుగలుగమీపాల॥

అ. ప. వనజనాభసంశ్రితులనుగెల్వనె - వ్యారికైనవీల॥

౧. నన్నుగొప్పచేయుటకుదయచేసి - నాఁడుగానిశౌరి
కన్నులితఁడెట్టిజేయభస్మములు - కావెజగములొకసారి॥

౨. ఎంతధన్యుడనొకోరివచ్చెనా-చెంతకీకృష్ణమూర్తి
సంతసెంతనాకీలోకమున-న్జాలునిట్టికీర్తి॥

సీ. ఇప్పుడునన్ను జయించునుపాయము
నీరలెరుంగుటకిట్లువచ్చి
నారుగావునఁబాలుపారమియిష్టము
తప్పకసమకూర్తుదెవమాన
చేతవిల్లున్నంతసేపునన్నోర్పుట
వశమానెయెటువంటివారికైన
శరణన్నవానిసమరపరాజ్ఞునిని
రాయుధు నేడి నేనేయఁగూడ

గీ. మీశిఖండిని రేపునామిఁదఁబంపుఁ
డంగనాపూర్వుడౌటనేనతనిదిక్కు
శరముదొడుగను బౌర్థుడఁచాటునుండి
నన్ను గెలువఁగవచ్చునోయన్నలార.

చ. అనవినికృష్ణువెంటఁగొనియందఱుపాండవులెంతయోముదం
బునఁదమయున్ని పట్టులకుఁబోయిజయంబరచేతఁగొన్నతీ
వినిదెలవారునంతకునుభీష్మునుదారతమెచ్చియాజికిన్
జనిరపుడర్జునుండనియె శౌరికిఁగన్నులసీరునించుచున్.

భూపాల - చతురస్ర.

పల్లవి. త్రిజగదేకవీరుఁడుధర్మాత్ముఁడు-కృష్ణానాతాతగాంగేయుఁడు॥

అ. ప. భుజగశయనయటువంటిమహాత్ముని
మోసపుచ్చిపడవేయుటెటులుచెప్పుమయోనాచేతయేమివాఁ
గ. తండ్రికొఱకువైబ్రహ్మచర్యవ్రతంబుపట్టినాఁడుభీష్ముఁడెం
తయోమంచివాఁడుకులవృద్ధుఁడు॥

సీ. పిల్లలారామిమ్మువిడిచెనేమితండ్రి
యనిమమ్ముఁబొడగాంచియూర్తిఁబొందు
బుగ్గిలోనాటలబొరలుమాదేహముల్
నిముగుచునుత్తరీయమునఁడుడుచు

వేమఱునూ నేర్చువిద్యలన్నియుఁబరీ
క్షించిమెఱుఁగులెఱిఁగించుచుండు

వింతవస్తువులబేర్వేరనుమాకిచ్చి
యందఱమ్రమాలమమ్మాదరించు

గీ. తివిరిమాపక్షమున నెవాదించుచుండు

నెపుడుసభలోనమముగణియించుచుండు

అట్టిగంగాకుమారులోకై కవీరు

నెట్టుమోసంబునంబడఁగొట్టువాడ.

మ. అకటాయంతయధర్మపుంబ్రతుకిదేలాతాతలన్ భ్రాతలన్
సకులందీర్థులమోసపుచ్చికడుహింసంబెట్టియీనశ్వరై
హికభోగంబుంగొననొల్ల కాననమునందే కాకినైకృష్ణతా
వకపాదాంబుజచింతనామృతరసాస్వాదంబుగావించెదన్.

మంజరి - ధన్యాసి

౧. అనుచునిరుత్సాహుండై యుండిన-యర్జునుతోఁగృష్ణుండు
ననియెఁబార్థుఁడాసాక్షిమాత్రుండై-యన్నిక్రియలకాత్తుండు॥

౨. నేనెజరిపింతునిఖిలకార్యముల-నిమిత్తమాత్రుఁడవీవు
పూనుముస్వధర్మమాచరించుటకుఁబొలియవొరుఁజంపలేవు॥

౩. ఆవరణశక్తిమహిమచేతనీ-కఖిలమున్నట్లుతోఁచు
చావుపుట్టువులు లేవునిజంబుగ-జగమిదిత్రాటంద్రాఁచు॥

౪. నీకన్న వేరెవస్తువులేదని-నిజమెఱుంగుమిదినమ్ము
చేకొనుముధనువునీవునాయాజ్ఞ - సేయకతీఱదుసుమ్ము॥

గీ. నరుఁడుశ్రీకృష్ణబోధచేనెఱుకఁబొంది
త్వరశిఖిండినిభీష్ముమీఁదఁబురికొల్పి
వింతనవ్వునగాంగేయుఁడంతద్రుపదు
పట్టితోడుతనిట్లనివాకొనియెను

భైరవి - ఖండ.

పల్లవి. మగవాఁడనైతివా-మగువయిప్పుడునీవ
తగిలినన్నుజయింపఁదగనోచినావ॥

అ. ప. ఎగచుమా బాణములు-నేమారుదొడుగఁజుమ
నగ రెసీతోఁ బోర-నాసాటివారెల్ల॥

౧. నాఁడుభార్గవుప్రాపు-నన్నోసపోతివా
నేఁడుపార్థునిదాపు-నీకోర్కెనొడఁగూర్చు॥

తరువోజ. అనిశిఖండినిజూడకాపగాసుతుఁడు

పెరజోదులంబట్టినుఱుమాడుచుండ
వనమాలియాజు చేఫల్గునుండంగ
శరములే సెశిఖండిచాటుననుండి
తనువునందుఁబిడుంగుతునుకలఁబోలి
చొరబాటిబాధించుకఱకుటంపఱను
గనితలంబంకించిగంగాత్మజుండు
తలపోసెనిట్టులతనయాత్మలోన.

హరికాంభోజి - త్రిపుట.

పల్లవి. ఇవిశిఖండిములుకులైనచో-నింతనొచ్చునా॥

అ. ప. పవినమానములీశరమ్ములు-బ్రతుకనిచ్చునా॥

౧. మేనంతటన్నాటిపైఁజై-మీఱుచున్నవి
ప్రాణములజముదూతలటువె-లార్చుచున్నవి॥

సీ. బాల్యము మొదలుగఁబ్రతివీరులం

బెక్కువేలమర్దించితినాలమందు
విసివితింజాలునువెన్నునిసహితులై
పాండవుల్ బ్రార్థింపవారుజయము
ప్రాపించునటుమద్వధోపాయముంజెప్పి
నాఁడనింతయెకాకనలిననాభు
సంశ్రితులకునవశ్యముకోర్కెలీడేరు
నతివృద్ధునకుమేనియాసతగదు

గీ. విజయుఁడౌనుశిఖండివెన్వెన్కనొదిగి
బెట్టిదంబుగనన్నిటుకొట్టువాఁడు

కానిచూచెదనంచుడాల్గితిఁబూని

రథముడిగెనంతభీష్ముఁడరాతులడర.

మంజరి - చతురస్ర.

౧. కవ్వడిభీష్మనివాల్బలకలము-క్కలుచేసియతనిమేన

మువ్వరుసబాణముల్నాటినశ్రమ-బొందియెంతయుఁబిరాన॥

౨. శరములూతగాఁదూర్పుమొగముతో-శాంతనవుఁడుధరనొటి

పరమాద్భుతముంజెందిరిజోదులు-భానుఁడస్తాదికరిగె॥

తరువోజ. తనతాతకలుగులుతలగడగాఁగ

నునిచిపాతాళగంగనుడప్పిఁదీర్చె

ఘనవిక్రముండగుకవ్వడిమఱియుఁ

గురువిభుండాచుట్టుకోటఁగట్టించె

జననుతథృతిశాలిశాంతనవుండుతనకు

శస్త్రచికిత్సలనుసల్పినీక

తనువుననుత్తరాయణమగునంత

దనుకఁబ్రాణంబులఁదాజిఁక్కఁబట్టె.

గీ. పరమమునులుచుట్టుబలిసివేదాంతచ

ర్చలనుసలుపుచుండశాంతనవుఁడు

వినుచునొక్కనాఁడువిష్ణుదేవునినుతి

యాచరించెభక్తియతిశయిల్ల.

నాటకురంజి - త్రిపుట.

పల్లవి. గొలిచెదనుమదిఁబుండరీకా-క్షునిశుచినిహంసునిబరున్॥

అ. ప. తెలియలేరెవ్వనిమునులైన-దివిజవంద్యుమహాత్తరున్॥

౧. జగములనుసృజియించిపెంచి-సమయించుత్రిగుణాత్మునిన్

నిగమవేద్యునిన్భవవైద్యుని-నిత్యసత్యదయాఖనిన్॥

౨. పిన్నకుంబిన్నమఱిపెద్దకుఁబెద్దయగుపరమున్హరిన్

వెన్నునిన్నారాయణునఖిల-వేదమయునేనిత్తటిన్॥

౩. అగణితములగుతలలుకన్నులు-నడుగులున్నసుధామయున్

సగుణనిర్గుణభక్తిగమ్యుని-సత్యరూపునినెంతయున్॥

ర. ధరణిభారముమాన్వదేవకి-తనయుఁడౌప్రభవిష్ణునిన్
పురుషోత్తమునిసర్వజునిఁబుణ్యమూర్తినిఁగృహ్మనిన్॥

సీ. సూర్యాత్మనిమహాత్మసోమాత్మదార్శాత్మ
క్షేత్రాత్మసాంఖ్యాత్మసిద్ధభవ్య
యోగాత్మమోక్షాత్మనుగుభువనాత్మని
మాయాత్మఁదోయాత్మమహితసర్వ
వర్ణాత్మఁగాలాత్మఁబ్రథితశేషాత్మవే
దాత్మనిసర్వాత్మనండజాత్మ
గూర్మాత్మనిన్ ఘనక్రోడాత్మనిన్ మహా
బలన్మసింహాత్మనివామనాత్మఁ

గీ. గొలుతుఁగ్రోధాత్మక్షేత్రాత్మకుండలికాల
ములనుభోగాత్మఁగృహ్మాత్మమోదమొప్పఁ
జెలఁగుకల్యాత్మసూక్ష్మాత్మశ్రీనివాసు
శంఖచక్రగదాధరుశార్ఙ్గధరుని.

కుంతవరాళి - సంకీర్ణగతి.

పల్లవి. శరణుహృషీకేశ-వరదనారాయణ
పరమేశపుణ్యసు-బ్రహ్మణ్యదేవ॥

అ. ప. కరుణింపవేసీకుఁమొక్కెదనచ్యుత
కమలాక్షహిరణ్యనాభయమృతరూప॥

౧. పరమపదవిఁగోరెదనుశు-భంబుగనీ
భక్తుఁడమేలెద్దియోనాకొడఁగూర్చు॥

౨. విష్ణుమయమగ్నిహవియునువిష్ణుమయము
విష్ణుమయముసర్వంబునువిశదబుద్ధి
కృష్ణభక్తుఁడనేఁగానకిల్బిషంబు
నెటులనన్నంటఁనోజగదీశదేవ॥

ఉ. అంతటఁగృహ్మఁజాపగనుతామలభక్తికిమెచ్చియెంతయున్
సంతసమొప్పనర్కజునిఁజయ్యనఁదోడ్కొనిభీష్ముపాలిక

త్యంతరయంబునంజనిమహామునిబృందముమధ్యనున్నయా
శంతనుపుత్రుభాగవతసత్తముఁగన్గొనియిట్లువాకొనెన్.

గౌళ - రూపకము.

- పల్లవి. మునుపటివలెనీకవ్యా-కులమైయున్నదియేమది॥ వ
అ. ప. మనసుపీడకన్నకాయ-కష్టమెక్కుడందుకుకద॥ వ
౧. ములికియొకటిబొందినున్నబాధసహింపరాదుకద
పలుకోలలునాటునొడలివేదనమఱియడుగనేల॥ వ
౨. ఇటులుండియునించుకేనిదుఃఖముఁబొందకయుంటివి
దిటవుగనీతండ్రివరముకారణముకదాయంతకు॥ వ
౩. సురలకైనఁగలిమిలేములకుఁబ్రకారమందకుండఁ
దెలుపునీకుబోధసేయఁగలరెయ్యెరులవార్యతేజ॥ వ

ఆభోగి - ఆది.

- పల్లవి. ఎందుగల్గెనేజ్జన్మములిట్టివి॥ యె
అ. ప. అందమాఁరాజుఁడెరాగహీనుఁడంటె
యైశ్వర్యాధ్యుఁడంటె-యతిచతురుండంటె॥ యె
౧. అఖిలలోకవీరులందఱుఁబైబడ్డ
నవలీలగాఁబోరఁదగిలికొట్టునంట॥ యె
౨. దమమునుసత్యము-దానముశౌర్యము
ధర్మవిధిజ్ఞత-తనకునైజములంట॥ యె
౩. అంపశయ్యనుండితనయిచ్చగామృత్యు
వాజ్ఞపెట్టెనంట-యహహాయేమిచిత్ర॥ యె
సీ. అనఘమేటితపోమహత్వంబునంజేసి
జగములన్నియెఱుంగఁజాలెదీవు
వేదంబులందుఁజెప్పినధర్మములునీకు
విదితములఱియుఁబ్రవృత్తియునుని
వృత్తియునుంబురాజేతిహాసములుధ
ర్మగమంబులుసాంఖ్యయోగములును

భీష్మ చ రి త్ర ము.

సకలంబుఁదెలియుదుసంశయచ్చేదన
 దక్షుండవిప్పుడీధర్మరాజు
 నాదరింపుముశోక మోహములమునుఁగు
 వారలఁదరింపఁజేయుటఫలముమిమ్ము
 బోంట్లపాండిత్యమునకన మోముకొంత
 యెత్తిమొక్కి పలికెభీష్ముఁడిట్లుహరికి.

శుద్ధసావేరి - ఆది.

పల్లవి. శివనారాయణకృష్ణముకుందా-శ్రీనాథాయచ్యుతగోవిందా॥
 అ. ప. భవదీయనచోమృతమునసమ్మద-భరితుఁడనైతినాజన్మమీడేరె॥
 ౧. గురుఁడుండగళిష్యుఁడుబోధించిన-తెఱఁగగునీవుండఁగనేబల్లు
 హరిహరిశరవేదననాయంగము-నంతరంగమవశములైయున్నా
 ౨. సర్వేశ్వరవాచస్పతివౌసీ-సన్నిధిఁబలుకఁగశక్యమెయేరికి
 ఉర్వీపతికీవేబోధింపుమొ-హోసంశ్రితజనరక్షాదీక్షా॥

మంజరి-బిలహరి.

౧. అనవినికృష్ణుఁడుభీష్మునితోని-ట్లనియెందయపెంపార
 ననఘానిద్రయునాఁకలియునొప్పి-యంటవిఁకనిన్నుధీర॥
 ౨. నాయందుననీకచలభక్తిచె-న్నాదునితైమటుగాన
 నోయయ్యయిదిగొదివ్యప్రబోధ-మొసఁగితినికుబిరాన॥
 ౩. ఉత్తరాయణమురాకముందెయి-యర్వీశునకుండెలుపు
 ముత్తమధర్మములెల్లనుభువినీ-యదారకీర్తిన్నిలుపు॥
 గీ. ఇట్లుకృష్ణుఁడువల్కఁగఋషిసమాజ
 మద్భుతానందములఁబొందెనపుడుసూర్యుఁ
 డస్తమించెనుభీష్మునియనుమతిఁగొని
 ధర్మజుండింటికేగెమాధవునితోడ.
 తరువోజ. మరునాటినుండియుమహనీయఋషుల
 తోధర్మరాజుసంతోషంబుమీఱ
 సురనదీసుతునిభాసురధర్మవాక్కు
 ధారసముంగ్రోలితన్మయుఁడగుచు

వరధర్మ సారమువాక్రుచ్చుమనఁగ
 దేవప్రతుండుకౌం తేయాగ్రజునకుఁ
 గరుణతోధర్మ సూక్ష్మత నెఱిగించె
 నఖిలమునీంద్రులౌ నొనననిట్లు.

బేహిగ్ - చతురస్ర.

- పల్లవి. ఉత్తమధర్మంబుల నెఱిగింతున-రోత్తమననువినుమా
 అ. ప. చిత్తంబాత్మాయ త్తము చేసివి-శేషశ్రద్ధగొనుమా॥
౧. జననికన్న మఱియెక్కుడు వేలుపు-జగతి న్నేదుసుమా
 జనకునికంటె న్తాననీయుఁడే-జనుఁడున్దాఁడుసుమా॥
 ౨. తలిదండ్రులవలె సేవనీయుఁడె-తయోగురుఁడౌఁజుమా
 ఇలనీమువ్వురఁగొల్చు వారలక-భీష్మములబ్బుసుమా॥
 ౩. ఎల్లధర్మములలోనను త్తమమ-హింసయెయనుకొనుమా
 ముల్లోకములంగీర్తిశాలివై-మోదంబునమనుమా॥
- సీ. ఇలలోననుఖదుఃఖములు నెల్లజీవుల
 కొకమాడ్కియని తెలిపున్న నరులు
 క్రూరులైజంతులఁగొట్టిమాంసముదిను
 టెల్లవిధంబుల నెగ్గు దెచ్చు
 నొరులకునభయమునొసఁగెడివారికిఁ
 బరులచే నెన్నఁడున్బాధరాదు
 చవిమరింగియునంజుడువిసర్జనము సేయు
 వానిదేవుఁడనంగవచ్చుసకల
 ధర్మసారమువినుమయితరులుదనకు
 నెద్దియొనరింపసుంతయునిష్టపడఁడౌ
 యన్యులకునట్టికార్యమునాచరింపఁ
 దగదుతానునిజంబుగధర్మరాజు.
- గీ. అఖిలజనులొననంగసమస్తధర్మ
 ములనుధర్మజునకుఁజెప్పిమోదమలర

భీష్మ చరిత్రము.

నుత్తరాయణమగుడుమహా త్తగుండు
చక్రినిట్లులభజియించె శాంతనపుడు.

పున్నాగవరాళి - మిశ్ర.

పల్లవి. కృష్ణాయాపదుద్ధారకాదేవ-కేశవసంసారతారకా॥
 అ. ప. విష్ణూప్రణతబృందారకాకావ-వేసర్వశత్రువిదారకా॥
 ౧. దీనబాంధవనన్నుఁజేపట్టునేను-దెలియఁజాలుదునానీగుట్టు
 శ్రీనివాసచూడునాతట్టునిన్నుఁ-జింతించుచుండెదనేనిట్టు॥
 ౨. శౌరీనవనీతభక్షకాభూ-భారకారణదుష్టశిక్షకా
 నారాయణదాసరక్షకానలిన-నాభపాతకవిమోక్షక॥
 నీ. తల్లిగర్భమునందొడవినట్టికష్టము
 పొత్తిళ్లలోపలఁబొరలుబాధ
 పసితనంబుననన్యవశతచేనిబృంది
 యశావనంబునఁగామయాతనయును
 వార్ధక్యమునవ్యాధివలనవేదనక్షుత్తి
 పాసలనంటినపట్లనిడుమ
 సతతమంతర్బహిష్కృతుజనితవీడ
 తాపత్రయంబునఁదగులుచింత
 బ్రతుకునిఖిలంబిదియెసుఖాభాసమకట
 దుఃఖపూరితమటుగానదురితదూర
 వాసుదేవముకుందయీభవముమరలఁ
 జెందనీయకనన్నురక్షించుకృష్ణ.

ముఖారి - త్ర్యంస.

పల్లవి. దీనబాంధవాకృష్ణ-దిక్కుగాంచుమా
 అ. ప. శ్రీనివాసనామనవి-చిత్తగించుమా॥
 ౧. కర్తవ్యభోక్తవృనీవే-కదజనార్దనానీ
 వర్ధనంబుతెలియఁదరమా-పాపమర్దనా॥
 ౨. ఆలస్యంబేలన-న్నాదఁచుమాయీ
 వేళనుండినన్నునీ-పాలనుంచుమా॥

3. చేరెదనీదివ్యపదవి-సెలవొసంగుమా
నారాయణనాభావము-న న్వెలుంగుమా॥

గీ. అంబుజాక్షుడెప్పుడనుకంపపెంపార
చుట్టునున్న మునులుస్తుతులు సేయఁ
బొండవేయులలరఁద్వరగబ్రత్యక్ష మై
యాపగాత్తు జనకుననియెనిట్లు.

దేశి - చతురశ్ర.

పల్లవి. భలిభలిభీష్ముడ-పరమపుణ్యాత్ముడ
సెలవొసంగినాడఁబొందుమిష్టము సెలవొసంగినాడ॥

అ. ప. కులపావనుడ-బలుధర్మాత్ముడ
కోర్కె లేనివాడఁపితృభక్తుడ॥

౧. సకలజ్ఞుడజగదేకబలుడయా
జన్మబ్రహ్మచారిధీరుడయాజన్మబ్రహ్మచారి
యకలంకుడనీ-యట్టికృతార్థుం
డననిలోనఁగలఁడా తేఁడా॥

తరువోజ. శ్రీకృష్ణునప్పుడుచిత్తమందునిచి
సంయమచతురుడఁశాంతనవుండు
ప్రాకటముగఁబ్రాణవాయువునూర్ధ్వ
ముఖముజేయఁగ నాత్మమూర్ధంబు వెడలి
లోకులాశ్చర్యాబ్ధిలోముగ్గుచుండ
నాకసమంబెనుల్కాకారమొప్ప
నీకథవినువారికిష్టసంసిద్ధి
తివురుఁగావుత దేవదేవునికృపను.

క. ఆనందరూపయాశ్రిత
మానససందీపనిగమమధురాలాపా
శ్రీనారీహృచ్చోరా
దీనజనాధారదివ్యతీర్థవిహారా.

భీష్మ చరిత్రము.

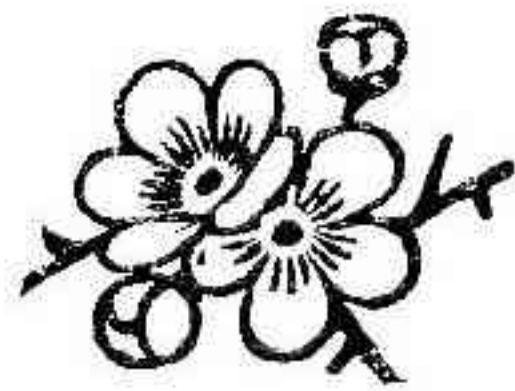
మాలిని. నిరతదురితదూరా-నిత్యబోధావతారా
ఖరకరశశినేత్రా-కంధిపుత్రీకళత్రా
నిరవధిగుణభాసా-నీలశైలాధివాసా
స్థిరతరబహుకీర్తి-శ్రీజగన్నాథమూర్తి.

సురట - త్ర్యంస.

పల్లవి. వాసుదేవనీలాచల-వాసామంగళంబునీకు
అ. ప. శ్రీసతీవిలోలబాల-కృష్ణామంగళంబునీకు॥
౧. బలభద్రసుభద్రాన్విత-ప్రభూమంగళంబునీకు
లలితమందహాసచిద్వి-లాసమంగళంబునీకు॥
౨. చాగుబుద్ధావతార-సదయమంగళంబునీకు
నారాయణదాసపోష-నాథామంగళంబునీకు॥

క. గానకవితావధానని

ధానులగుమహాత్ములారదయతోవినుఁడి
దీనిరచియించికృష్ణా
ధీనంబుగఁగృతినొసంగితిన్నోజ్జేచ్ఛన్.

Blank Page